

KARTA KURSU
realizowanego w module specjalności
TECHNIKA Z INFORMATYKĄ (nauczycielska)

Nazwa	Psychologiczne podstawy wychowania i nauczania 1
Nazwa w j. ang.	<i>Psychological bases of education and teaching 1</i>

Koordynator	dr hab. Henryk Noga	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie słuchaczy z podstawową wiedzą psychologiczną niezbędną do wykonywania zawodu nauczyciela i pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, jego uwarunkowań i kontekstów, prawidłowości i zaburzeń, procesów interakcji społecznych, wychowania i nauczania. Przygotowanie ich do wykorzystania tej wiedzy w realizacji zadań opiekuńczych, wychowawczych i dydaktycznych. Wytworzenie umiejętności dostrzegania objawów zaburzeń rozwoju i zachowania uczniów oraz dostosowywania oddziaływań pedagogicznych do indywidualnych właściwości uczniów o rozwoju wybitnym, typowym i o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Przygotowanie ich do postępowania profilaktycznego, diagnostycznego i terapeutycznego we współpracy z rodziną i specjalistami. Wytworzenie u nich przekonania, że proces edukacji to dialog wspomagający rozwój oraz wytworzenie tendencji do samopoznania i refleksji nad własnym funkcjonowaniem osobistym i zawodowym oraz stałego doskonalenia się.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Wiedza	W01- zna podstawowe pojęcia psychologiczne, potrafi przedstawić procesy psychiczne	N_W01
	W02 – rozumie znaczenie różnic indywidualnych w zakresie temperamentu, inteligencji, stylu poznawczego oraz właściwości osobowości w procesach wychowania i nauczania	N_W01
	W03 – zna główne kierunki w psychologii i wynikające z nich koncepcje wychowania i kształcenia oraz koncepcje zaburzeń	N_W01
	W04 – zna i rozumie pojęcie rozwoju, zmiany rozwojowej oraz biologicznych i społecznych uwarunkowań rozwoju	N_W01
	W05 – potrafi przedstawić rozwój fizyczny i psychiczny człowieka oraz scharakteryzować główne okresy rozwoju	N_W01
	W06 – posiada wiedzę z zakresu interakcji społecznych, grup społecznych, w tym rodziny i grupy rówieśniczej	N_W01
	W07 – posiada wiedzę z zakresu procesów komunikowania się interpersonalnego	N_W01
	W08 – posiada wiedzę z zakresu zdolności, uzdolnień i twórczości oraz specyfiki funkcjonowania uczniów wybitnie uzdolnionych	N_W01
	W09 – potrafi przedstawić zaburzenia rozwoju: niepełnosprawność intelektualna, dysfunkcje fizyczne, całościowe zaburzenia rozwoju (autyzm), zaburzenia rozwoju umiejętności szkolnych (dysleksja, dyskalkulia)	N_W01
	W10 – potrafi przedstawić zaburzenia zachowania: ADHD, zaburzenia emocjonalne, zaburzenia odżywiania, zachowania agresywne, uzależnienia	N_W01
	W11 – zna metody poznawania uczniów o rozwoju prawidłowym i specjalnych potrzebach edukacyjnych	N_W02

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
--------------	-----------------------------	--

	U01 – potrafi interpretować i kształtować motywację oraz wzory zachowania uczniów w różnych sytuacjach pedagogicznych	N_U01
	U02 – potrafi wykorzystać wiedzę psychologiczną przy analizowaniu sytuacji pedagogicznych i dobieraniu oddziaływań pedagogicznych odpowiednich do poszczególnych etapów edukacyjnych	N_U01
	U03 – potrafi samodzielnie pogłębiać swoją wiedzę psychologiczną przydatną w działalności pedagogicznej	N_U02
	U04 – potrafi wstępnie rozpoznać zaburzenia rozwoju i zachowania uczniów	N_U01
	U05 – potrafi wykorzystać wiedzę psychologiczną przy kierowaniu procesami wychowania i kształcenia	N_U01
	U06 – potrafi wspierać rozwój uczniów i inspirować ich do samodzielnego uczenia się przez całe życie	N_U01
	U06 – potrafi dostosowywać oddziaływania pedagogiczne do właściwości indywidualnych uczniów o rozwoju typowym	N_U01
	U07 – potrafi dostosowywać oddziaływania pedagogiczne do możliwości uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych	N_U01
	U08 – potrafi współpracować z rodzicami uczniów o rozwoju typowym i zaburzonym oraz specjalistami psychologami	N_U03
	U09 – potrafi analizować własne działania pedagogiczne i przeciwdziałać własnemu wypaleniu zawodowemu	N_U02

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
	<p>K01 – ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę stałego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego</p> <p>K02 – jest przekonany o konieczności indywidualizacji oddziaływań pedagogicznych w stosunku do uczniów o rozwoju typowym i o specjalnych potrzebach edukacyjnych</p> <p>K03 – odpowiedzialnie przygotowuje się do pracy pedagogicznej, wykorzystując wiedzę psychologiczną przy projektowaniu i realizacji działań pedagogicznych</p>	<p>N_K01</p> <p>N_K01</p> <p>N_K01, N_K02</p>

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	20	20										

Opis metod prowadzenia zajęć

- wykład problemowy
- wykład konwersatoryjny
- metoda warsztatowa
- metoda projektowa
- metoda działań praktycznych
- dyskusja

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X	X	x	X			X	
W02						X		X	X			X	
W03								X	X			X	
W04								X				X	
W05						X		X				X	x
W06							x	X				X	
W07								X	X			X	
W08								X	X			x	X
W09								X	x				x
W010						X	x	X					
W011													
U01							x	x					
U02						X	x	x		x			
U03						X		X	X				
U04								X	X				X
U05						X		X	x				
U06							X	X		x			X
U07								X					
U08						X	x						x
U09													
						X		X					
		x				X		X	x				
						x		x					x

Kryteria oceny	50%, projekt indywidualny, 25 % esej – 10%, projekt grupowy, prezentacja grupowa – 10%, referat, udział w dyskusji -5%
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Psychologia jako nauka o człowieku. Procesy psychiczne : poznawcze, emocjonalne i motywacyjne. Biologiczne podstawy zachowania się człowieka
2. Uczenie się: proste i złożone formy uczenia, uczenie się społeczne, uczenie się a nauczanie, efekty uczenia się
- 3.. Różnice indywidualne (temperament, inteligencja, styl poznawczy) i ich rola w procesach wychowania i nauczania
4. Osobowość : koncepcje i struktura, właściwości osobowości nauczycieli i ich rola w edukacji, samopoznanie
5. Kierunki w psychologii i wynikające z nich implikacje dla koncepcji wychowania i kształcenia oraz koncepcji zaburzeń rozwoju i zachowania
6. Spostrzeganie społeczne i poznanie społeczne, interakcje społeczne, grupy społeczne, postawy społeczne i zmiany postaw, stereotypy i uprzedzenia
7. Zachowania prospołeczne : uwarunkowania i metody kształtowania. Zachowania antyspołeczne : agresja i jej uwarunkowania, agresja i przemoc w mediach, przemoc w rodzinie i w szkole, przeciwdziałanie agresji i przemocy
8. Procesy komunikowania się, komunikacja werbalna i niewerbalna, komunikowanie się w sytuacjach konfliktowych, nauczyciel i uczniowie w procesie komunikowania się
9. Stres i radzenie sobie ze stresem, stresy szkolne i życiowe, stres traumatyczny
10. Pojęcie rozwoju i zmiany rozwojowej, modele rozwoju, konteksty rozwoju, biologiczne i społeczne uwarunkowania rozwoju, interakcja między czynnikami rozwojowymi
11. Rozwój fizyczny i psychiczny – rozwój poznawczy (percepcji, myślenia i mowy, pamięci, uwagi), emocjonalny (różnicowanie się emocji, kształtowanie się wiedzy i samokontroli emocjonalnej), społeczny, moralny, kształtowanie się osobowości
12. Periodyzacja rozwoju – okresy rozwojowe i ich osiągnięcia, różnice indywidualne w rozwoju, ciągłość a okresy krytyczne w rozwoju
13. Zdolności i uzdolnienia, uczniowie o wybitnych zdolnościach ogólnych i specjalnych, uczniowie twórczy
14. Norma i patologia. Systemy klasyfikacji zaburzeń psychicznych (DSM, ICD). Zaburzenia rozwoju oraz zaburzenia emocji i zachowania wg ICD-10 : kryteria i kategorie zaburzeń
15. Zaburzenia rozwoju : niepełnosprawność umysłowa, całościowe zaburzenia rozwoju, zaburzenia rozwoju umiejętności szkolnych (dysleksja, dyskalkulia), zaburzenia rozwoju mowy, choroby przewlekłe i niepełnosprawności fizyczne
16. Zaburzenia emocji i zachowania : nadpobudliwość psychoruchowa, zaburzenia emocjonalne, aspołeczne zaburzenia zachowania
17. Wybrane zaburzenia funkcjonowania dzieci i młodzieży : uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz od komputera, zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne, zaburzenia odżywiania, zaburzenia w kształtowaniu się osobowości
18. Metody poznawania uczniów w procesie edukacji, diagnoza nauczycielska a diagnoza psychologiczna, współpraca nauczyciela ze specjalistami i rodziną uczniów.

Wykaz literatury podstawowej

1. Aronson E., Wilson T.D., Akert R.: Psychologia społeczna.(rozd.8,9,11,13) Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 1997
2. Dembo M. : Stosowana psychologia wychowawcza (rozd.4,5,7). WSiP, Warszawa 1997
3. Pilecka W., Rudkowska G., Wrona L (red.) : Podstawy psychologii. Wyd. Nauk. AP, Kraków 2004
4. Rathus S.: Psychologia współczesna. GWP, Gdańsk 2006
5. Schaffer R.: Psychologia rozwojowa. Wyd. UJ, Kraków 2010
6. Ziółkowska B., Brzezińska A.I.,Appeli, K., Psychologia rozwoju człowieka, GWP, Gdańsk 2015

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Brzezińska A.: Społeczna psychologia rozwoju. Wyd. Scholar, Warszawa 2000
2. Fengler J. : Pomaganie męczy. GWP, Gdańsk 2001
3. Harwas-Napierała B., Trempała J. (red.): Psychologia rozwoju człowieka. Tom 2. PWN, Warszawa 2000
4. Harwas-Napierała B., Trempała J. (red.): Psychologia rozwoju człowieka. Tom 3. PWN, Warszawa 2002
5. Kołodziejczyk J. : Agresja i przemoc w szkole. Wyd. „Sophia”, Kraków 2003
6. Morreale S.P., Spitzberg L.B., Barge J.K. Komunikacja między ludźmi. Warszawa, PWN, 2008
7. Namysłowska I. (red.): Psychiatria dzieci i młodzieży (rozd.8,9,10,15,21). PZWL, Warszawa 2004
8. Oatley K., Jenkins J.M.: Zrozumieć emocje. PWN, Warszawa 2003
9. Sęk H. (red.) : Społeczna psychologia kliniczna. PWN, Warszawa 1998
10. Strelau J. (red.) : Psychologia. Tom 3 (rozd. 48,49, 63). GWP, Gdańsk 2000
11. Strelau J., Doliński D (red.): Psychologia. Tom 2 (rozd. 12, 17) GWP, Gdańsk 2008

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2